

Wijzigingsbesluit GR RHC Drents Archief 2027

Informatie

Datum	26 augustus 2026	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Richard Meijer	☒ Financieel adviseur: Mindy Niemeijer
Zaaknummer	5142878 (5223136 = iBabs)	☐ Communicatieadviseur:
Portefeuillehouder	Burgemeester Zwiers	☒ Juridisch adviseur: Jelle de Muinck
Publicatieniveau	Openbaar	☐ Inkoopadviseur:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Bestuursadviseur:
In het PFO besproken?	Ja	☐ Informatieadviseur:
		☐ HR adviseur:
		☐ Team:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:
		☐ Anders, namelijk:

Voorstel

Het college besluit:

1. In te stemmen met het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief 2027 onder voorbehoud van toestemming van de gemeenteraad.
2. De raad voor te stellen toestemming te verlenen aan het college van B&W om in te stemmen met het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief 2027.

Voorgesteld besluit raad:

1. Toestemming te verlenen aan het college van B&W om in te stemmen met het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief 2027.

Aanleiding

De gemeente Midden-Drenthe neemt per 1-1-2025 deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief (hierna: GR Drents Archief). Die wijzigingsregeling is op 10 december 2025 door minister G. Moes van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ondertekend. De regeling is met terugwerkende kracht per 1-1-2025 van toepassing verklaard. Die wijziging was het gevolg van de toetreding van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Tynaarlo, Midden-Drenthe, Westerveld en Emmen tot de gemeenschappelijke regeling RHC Drents Archief.

Voor nu ligt er een nieuw Wijzigingsbesluit GR Drents Archief 2027 voor. Dat heeft te maken met de uittreding van het Rijk per 1-1-2027 vanwege de nieuwe Archiefwet en de toetreding van de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, De Wolden, Hoogeveen en Meppel in de GR Drents

Archief. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen 2022 (Wgr) kan een GR gewijzigd worden als de gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap van de huidige deelnemers toestemming verlenen aan hun colleges van B&W en het college van dijkgraaf en heemraden voor die wijziging

Het wijzigingsbesluit is eerst voor zienswijze aan de raad voorgelegd in de vergadering van 21 mei 2026, waarbij de raad besloten heeft geen zienswijze in te dienen. De overige deelnemers hebben eveneens besloten geen zienswijze in te dienen.

Nu volgt de laatste fase volgens de planning: de toestemmingsronde. Het verkrijgen van toestemming van de gemeenteraden en algemeen bestuur van het waterschap voor het wijzigingsbesluit, en de voorhang in de Eerste en Tweede Kamer.

De wijzigingen in de definitieve tekst van het Wijzigingsbesluit beperken zich tot enkele tekstuele aanpassingen. Zo is Archiefwet 2027 vervangen door Archiefwet 2026, is er een verduidelijking in art. 2b betreffende de taken en bevoegdheden van de twee gemeenten die een eigen archivaris behouden (Emmen en Borger-Odoorn) en is in art. 26.2 verduidelijkt dat het college van Assen als verantwoordelijk archieforgaan voor het overgebrachte archief van het Drents Archief wordt aangewezen (verplichting in de Archiefwet 2026 dat in de GR één van de deelnemers verantwoordelijk overheidsorgaan voor de overgebrachte documenten van de regeling wordt aangewezen).

Argumenten

- 1.1 Het wijzigen van een bestaande Gemeenschappelijke Regeling vereist op grond van artikel 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen 2022 een vaste procedure met een strakke planning. Nu er geen zienswijzen zijn ingediend dienen de gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap van de huidige deelnemers toestemming te verlenen aan hun colleges van B&W en het college van dijkgraaf en heemraden voor het Wijzigingsbesluit. Pas daarna kan het Wijzigingsbesluit worden voorgehangen bij de Eerste en Tweede Kamer en door de minister van OCW worden vastgesteld, uiterlijk op 31 december 2026.
- 2.1 De voorgestelde wijziging betreft onder andere een uitbreiding van het aantal deelnemende gemeenten aan de GR Drents Archief. Deze uitbreiding wordt ondersteund, omdat een bredere deelname de samenwerking op het gebied van informatie- en archiefbeheer versterkt en bijdraagt aan het behoud van het culturele erfgoed binnen de provinciegrenzen.
- 2.2 De raad wordt voorgesteld toestemming te verlenen aan het college van B&W om in te stemmen met het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief 2027. Het Wijzigingsbesluit hangt samen met het uittreden van het Rijk en de vervanging van de Archiefwet 1995 door de Archiefwet 2026. Deze wijziging is al jaren aangekondigd en zorgvuldig voorbereid in samenwerking tussen het ministerie van OCW en alle Regionale Historische Centra. Bovendien is, vooruitlopend op deze wetswijziging, eind 2025 door de minister een formele uittreedregeling ondertekend bij vaststelling van de huidige Gemeenschappelijke Regeling 2025. De nu voorgestelde aanpassing is daarmee een logische en reeds lang voorziene administratieve doorvertaling van besluiten die eerder op nationaal niveau zijn genomen.
- 2.3 Gezien de summiere tekstaanpassingen (zie bijlage 1) en het feit dat er geen zienswijze in mei 2026 is ingediend zijn er op voorhand geen redenen om geen toestemming te verlenen.

- 2.4 Het niet verlenen van toestemming aan het college kan op grond van artikel 61 lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen 2022 slechts onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Beide situaties zijn niet van toepassing. Een wijziging is zelfs noodzakelijk omdat vanwege de nieuwe Archiefwet 2026 het Rijk uit de GR treedt. Het niet wijzigen zou zelfs in strijd met het recht handelen. Verder is het in het algemeen belang dat binnen de provinciale grenzen zoveel mogelijk deelnemers zijn zodat de belangen van het culturele erfgoed zo goed mogelijk worden behartigd.

Kanttekeningen

- 2.1 De definitieve tekst van het Wijzigingsbesluit bevat enkele wijzigingen ten opzichte van de tekst die aan de gemeenteraad is voorgelegd voor een zienswijze. De raad heeft 21 mei 2026 besloten geen zienswijze in te dienen. Als bijlage 1 is een notitie opgenomen die aangeeft wat gewijzigd is ten opzichte van de vorige versie. De wijzigingen beperken zich tot enkele tekstuele aanpassingen (Archiefwet 2027 is vervangen door Archiefwet 2026) en een verduidelijking in art. 2b betreffende de taken en bevoegdheden van de twee gemeenten die een eigen archivaris behouden (Emmen en Borger-Odoorn). Inhoudelijk is er niets gewijzigd t.o.v. de versie die in mei 2026 is voorgelegd wat de gemeente Midden-Drenthe raakt.
- 2.2 Ten opzichte van de vorige versie is ook definitief duidelijk geworden welke gemeenten hebben besloten te willen toetreden tot de GR Drents Archief. Het zijn de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, De Wolden, Hoogeveen en Meppel. Hiermee is ook duidelijk dat gemeente Noordenveld afziet van deelname per 1-1-2027. De overige gemeenten waren in mei 2026 al in beeld om te willen toetreden en zijn daarmee niet verrassend de beoogde nieuwe deelnemers.
- 2.3 Bijlage 2, de integrale regeling na wijziging GR DA per 1-1-2027, hoeft in deze toestemmingsronde nog niet ondertekend te worden. Dat gebeurt in een later stadium.
- 2.4 De beoogde datum van 25 september voor het doorgeven van verkregen toestemming vanuit de gemeenteraad gaat voor Midden-Drenthe niet lukken gelet op de bestuurlijke agenda. Het volstaat voor het Ministerie van OCW ook als vanuit de Commissie Algemeen bestuur van 22 september het onderwerp 'toestemming verlenen voor het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Drents Archief 2027' als hamerstuk op de agenda van de raad van 8 oktober 2026 wordt geagendeerd.

Financiën

In onze begroting is rekening gehouden met een gemeentelijke bijdrage in 2027 voor de GR Drents Archief van € 92.840,00 (FCL 84550 projecten ICT / ECL 34686 innovatie). In de concept-financiële bijlage bij de wijzigingsregeling GR Drents Archief 2027 (bijlage 3) staat de bijdrage van de gemeente Midden-Drenthe opgenomen voor de jaren 2025 t/m 2028 e.v. Die tabel wordt hieronder ook opgenomen. Uit die tabel blijkt dat er jaarlijkse bedragen in rekening worden gebracht voor de diensten e-depot en archivaris (toezichtsrol). De diensten acquisitie en educatie zijn op basis van facturatie en daardoor momenteel niet bekend, ook nog niet bij benadering, omdat beide diensten nog in een opbouw- cq. startfase verkeren.

Er is geen noodzaak om op basis van de concept-financiële bijlage bij de wijzigingsregeling GR Drents Archief 2027 de begroting van de gemeente Midden-Drenthe aan te passen.

Bijdrage gemeente Midden-Drenthe

Diensten (prijspeil 2025)	2025	2026	2027	2028 e.v.
Archivaris	€ 10.000,-	€ 10.000,-	€ 10.000,-	€ 10.000,-
E-depot (korting 6 - 40 – 20 – 0 %)	€ 20.047,-	€ 30.071,-	€ 40.095,-	€ 50.119,-
Acquisitie	<i>Facturering op uurbasis</i>			
Educatie	<i>Facturering op uurbasis</i>			
Totaal	€ 30.047,-	€ 40.071,-	€ 50.095,-	€ 60.119,-

Communicatie/inwonersparticipatie

Het Drents Archief wordt door de DIV-specialist op de hoogte gebracht van het raadsbesluit.

Vervolg

Hieronder staan de overgebleven acties uit de planning:

Datum	Actie	Door
1-9-2026	Start definitieve toestemming deelnemers en start voorhang Eerste en Tweede Kamer.	Drents Archief Ambtenaren OCW
30-11-2026	Alle deelnemers hebben de wijzigingsregeling GR 2027 getekend.	Deelnemers
December	Publicatie Gemeentebblad Assen	Gemeente Assen
1-1-2027	Start GR Drents Archief 2027	

Overige informatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

- Bijlage 1: BR_wijzigingsbesluit GR_Midden-Drenthe_24-8-2026.
- Bijlage 2: Integrale regeling na wijziging GR DA per 1-1-2027_vs_19-8-2026_gemarkeerd.